

WIADOMIENSKI

KURIER POLSKI

Orzeszkowej 13 tel. 168.
Redakcja otwarta od 12-1-15-30
Administracja 10-1-14-6
Prenumerata miesięcznie zł. 4.
z odrośnięciem i przes. poczt. 4 zł. 60 gr.

Nr 29

Rok III

GRODNO

piątek 29 stycznia 1926 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz mm za 10 gr. Drobny:
za 1 wiersz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. Za wyraz
Miesięcznie: 10 gr. Dla ogłoszeń: 10 gr. Dla ogłoszeń: 10 gr.
szpaltowy. Każda nowa podwyżka taryfy ogłoszeniowej w na-
główku, obowiązuje wszystkie już przyjęte zamówienia
bez uprzedniego zawiadomienia.

Od jutra na rządanie publiczności

DR. MABUZE (współczesna CASANOWA)

Najniebezpieczniejszy w relacjach awanturnik XX wieku głównych R. Klejn-Roggen i in.

Los Muzeum

(Dokończenie).
Pomimo trudnej sytuacji. Komisarz, jak nie pokłada, prac re-
stauratorskich nie przerywa, konty-
nuując je i opracowując całkowicie
projekt przyszłego urządzenia Mu-
zeum oraz rozlokowania okazy, co
ma się przedstawić w sposób na-
stępujący:

Na piętrze biblioteka, a więc zbior-
y, podmiotów, kłótni, skrzyń
biblioteki hr. Krasieńskich,
część biblioteki miejskiej, Gabinet
rycin i sztychów oraz zbiorów mu-
zealnych i różnych monet w olbrzy-
miej kolekcji gnieździńskiej, która
w biurkach, skrzyniach i t. p.

Na parterze: sala zabytków przed-
historycznych, średniowiecznych, za-
bytków malarstwa i także na urzą-
dzenie wystaw, sekcji, dyktando, oraz
wykładów i odczytów. Sala etno-
graficzna, sala broni, uzbrojenia i t. p.
D-ca O. K. Gen. Dywizji Berbecki
wydał rozporządzenie o odroczeniu
sił Muzeum w tym zakresie,
jak również Województwo wydało
rozporządzenie aby bronią zabytkową
przekazywano Muzeum z terenu ca-
łego Województwa. W dziale tym
miejsce będą wszelkie rozkazy,
polecenia, odznaki i t. p. Hr. Cie-
ciński do dzieła tego obliczał dać
posiadane przez siebie cepy wojenne z
czasów Grunwaldu oraz inne okazy

Pomimo to, że lokal jest obszerny
brak miejsca na kaptcie i zabytki
kultury, które w porozumieniu z Klir-
ją Wileńską skompletowane i sja-
ganie być mają z całego terenu.

Brak również miejsca na dźwi-
żnik, pasów słuckich, których ko-
lekcja będzie się wolać powiększać,
nie mówiąc już o konieczności po-
mieszczenia pracowni muzealnej,
fotograficznej oraz kina.

Również na razie z powodu bra-
ku lokum nieuwzględniony jest dział
przemysłu ludowego, jak wyrobów
samodzielnie wybit jakichś, nie
znajdą się na terenach Rzplitej,
oraz innych. Dział ten jest niezbęd-
ny zważywszy, iż odwiedzać Grodno
wypiechki z innych dzielnic się
zaczęły najbardziej prawie interesu-
wać się będą temi przedmiotami.

Gdy wszystko to, co jest już
zgromadzone oraz zarejestrowane
przez Muzeum, jako przyszła jego
własność, zostanie zgromadzone i
roznieśczone w Zanku, Grodno
istotnie będzie się mogło poszerzyć
posiadanymi skarbami bezcennych
zabytków, którymi potrafi zaimpo-
nować innym miastom kraju.

Oby stał się to mogło jakimś
przedzie, nie dla zadowolenia pa-
kularnej dumy, lecz dla istotnego
pożytku społeczeństwa.

Z Sądu Okręgowego

W dniu 27 b. m. Sąd Okręgowy
w składzie: sędziów: Wice-Prezes
Sądu Nowicki (przewodniczący),
Iljina i Kaszubskiego, przy udziale
prokuratora Dębskiego rozpoznawał
sprawę Aleksandra Rakowskiego i
Henryka Bohatyrewicza osk. z art.
463 k. k. oraz Franciszka i Wale-
wa Bohatyrewiczów, oraz Stanisła-
wa i Ignacego Rakowskich osk. z
art. 262 z art. 17 k. k. o to, że dnia
20 lipca ubiegłego w majątku Rasne-

wo. w czasie bójki: Aleksander Ra-
kowski przez uderzenie nożem
dokonał zabójstwa Piotra Ejs-
monta, a Henryk Bohatyrewicz usi-
wał dokonać zabójstwa Władysława
Ejsmonta, zaś pozostali oskarżeni o
wzięcie udziału w bójce.

Szczegóły zajścia podawaliśmy w
numerach z dnia 24 i 30 lipca roku
ubiegłego.

Oskarżenia stawia się nieprzy-
należnie.

Świadkowie, wezwani na rozprawę
niekonkretnego o istocie zajścia
powiedzieć nie mogli, przez stwier-

dzenia faktu istnienia bójki, nato-
miast jako to zajście podają niepo-
rozumienia majątkowe,
istniejące od lat paru pomiędzy
Ejsmontami a Bohatyrewiczami. Re-
zultatem zatargu był ostatnio uzy-
skany przez Bohatyrewiczów pra-
womocny wyrok Sądu Apelacyjne-
go eksmitujący Ejsmontów z za-
jmowanych budynków.

Biegły Dr. Jakimowicz, który
dokonywał sekcji zwłok zmarłego
w drodze do szpitala, po kilku go-
dzinach od chwili zadaną ranę—Pio-
tra Ejsmonta stwierdził, iż cięś po-
chodziło od noża, zaś rana należała
do kategorii śmiertelnych uszkodzeń.

Prokurator na podstawie przewo-
du sądowego, udawadniającego zdę-
niem jego, winę pod sądnych popie-
rał oskarżenie i wnosił o ukaranie.
W obronie oskarżonych występowa-
li meo. Niedzielski z Warszawy—
obrońca Muraszkowski o zabójstwo Ba-
gierńskiego i Wieszczkiewicza,—wy-
stępujący z ramienia Rakowskich,
których również bronił meo. Dani-
łowicz. W obronie Bohatyrewiczów
występował meo. Dąbrowa.

Wobec tego, iż przewód sądowy
nie ustalił na podstawie zeznań
świadków, jakim narzędziem zada-
no ranę Piotrowi Ejsmontowi oraz,
że przeciwnie świadkowie stwierdzi-
li, iż walczący uzbrojeni byli w
widły, meo. Niedzielski opominał
przeciwko dowodzeniu biegłego i
opierał się na ekspertyzach słyn-
nych profesorów medycyny są-
dowej udawadniał możliwość zadaną
ranę widłami. Jednocześnie obrońca
odnośnie tej części swych mocodaw-
ców, którym groziła część IV art.
262 k. k., omawiającego wzięcie u
dział w akcji tłumy, wywołującego
krwawe ekscyty, udawadniał
bezpodstawność zastosowania tego
artykułu w stosunku do ósmu ludzi,

których tłumem nazwać nie można.
Co się zaś tyczy inkriminowanego
Aleksandra Rakowskiego zabójst-
wa obrońca udawadniał, iż czynu tego
podstawy nie popelniał, nie mając ani
zamieru, ani dostatecznych ku temu
podstaw, bowiem: zatargi istniały
między rodziną Ejsmontów i Boha-
tyrewiczów nie zaś Rakowskich, a
przeto nie leżało w interesach Ra-
kowskiego zglądanie ze świata Ejs-
monta. Wobec czego prosił o wy-
rok uniewinniający.

W razie gdyby Sąd nie uwzględ-
nił wywodów obrońcy prosił o za-
stosowanie art. 470, lub 474, z jed-
noczesnym zastosowaniem najdalej
idących okoliczności łagodzących.

Wobec wyczerpania całkowitego
materiału obrońcy prosił, meo.
Niedzielskiego, jak zaznaczył meo.
Danilowicz, ten ostatni ograniczył
się do omówienia zeznań świadków
i prosił o wyrok uniewinniający
jego mocodawców Rakowskich.

Obrońca Bohatyrewiczów meo.
Dąbrowa, uważa całe to zajście ja-
ko zwykłą bójkę, wywołaną pro-
wacąjnym zachowaniem się Ejsmon-
tów, znajdujących się w stanie zra-
żonego podniecenia, skutkiem
uzyskanej przez Bohatyrewiczów
eksmisji. Poddając rozbiórowi ze-
znania poszczególnych świadków,
dzieli je na kategorie wzajemnie
zbiłających się dowodów, w której
których trudno dopatrzeć się winy
jego mocodawców, wobec czego
prosi Sąd o ich uniewinnienie, o co
również, w ostatnim słowie, prosił
oskarżeni.

Sąd, po naradzie ogłosił wyrok
mccą którego skazał Aleksandra
Rakowskiego z art. 470 k. k. na 2
lata domu poprawy, zaliczając w
poczet wymierzonych mu karę 6 mce-
sięcy aresztu przewidywanego. Pozo-
stałych oskarżonych uniewinniono.

OD ADMINISTRACJI

Upiastuje się Sz. P. Prenumeratorów miejscowych i z pro-
wincji o wpłacenie prenumeraty za wr. styczeń 1926 r. i zaległych.

Kronika

Teatr Miejski

Dziś teatr wynajęty na przedstawienie żydowskiej operetki. Jutro po raz drugi arcykomedia farsa w 3 akt. J. Faden p. t. „Dudek” która zyskała sobie uznanie publiczności na wczorajszym przedstawieniu.

Osobiste

Komendant Obozu Warownego Grodno pułkownik Wejss powrócił z urlopu. Przebywając na urlopie na Węgrzech, pułk. Wejss zawarł tam związek małżeński.

Dotychczasowy zastępca d. wódcy 8 Dywizjonu Żandarmerji podpułkownik M. Dobrzyński mianowany został Komendantem Powiatowej Komendy Uzupełnień w Puławach.

Wieczór dla młodzieży

Zarząd Kasyna Garn. i W. K. W. „Niemen” urządzą dla dzieci oficerów, członków oraz stałych gości dnia 2 lutego od godz. 17.20 na Starym Zamku wieczór dla młodzieży ipol.

U w a g a

Dziś o godz. 6.30 wiecz. w sali Sejmiku ogólne zebranie pracodawców.

Sobótka

W dniu jutrzejszym jak zwykle odbędzie się w Royalu sobótka „Cresovji”.

Podróżnik na około świata w Grodnie

W dniu dzisiejszym o godz. 9 rano przybył do Grodna węgier Józef Tausz, który odbywa podróż naukową. Wyruszył w podróż z Budapesztu dnia 7 stycznia 1928 r. i dotychczas przeszedł następujące kraje: Austrię, Szwajcarię, Niemcy, Holandję, Belgię, Luksemburg, Francję, Sycylię, Egipt, Arabję, Palestynę, Syryę, Małą Azję, Turcję, Grecję, Włochy, Węgry, Czechosłowację i Polskę.

Podróż swą naokoło świata p. Tausz ma odbyć do roku 1931, po odbyciu której oraz po przedstawieniu 20.000 oznak pamiątkowych i 379.000 meldunków policyjnych otrzyma nagrodę w wysokości 100.000 dolarów, przeznaczoną przez Oddział Turystyczny Węgierskiego Ministerstwa Oświaty.

Jutro rano p. Tausz wyrusza w dalszą podróż do Wilna.

Na ogólne żądanie

Teatr żołnierski odegra nieodwołalnie po raz ostatni w d. 2 lutego o godz. 8-mej wieczór — czarowną baśń „Kopciuszek” graną z niebywałem temperamentem i powodzeniem.

Huragany śmiechu, łyzy radości wywołuje znakomita gra groteskowa zespołu — oraz pełen wdzięku balet p. Wierzyńskiego. — Wspaniały chór, muzyka i efekta świetlne uzupełniają barwną całość. — Bilety w nielicznej ilości do nabycia w księgarni „Ognisko” ul. Dominikańska, a w dzień przedstawienia w kasie teatru żołnierskiego.

Związek Lokatorów i Sublokatorów w Grodnie

zawiadamia swoich członków, iż od dnia 1 stycznia r. b. lokatorzy

posiadające sklepy lub mieszkania składające się z 4 ok i więcej pokoi winni płać tylko za wodę i asenizację przy przedstawieniu im r-ków przez właścicieli domów. Lokatorzy natomiast nie płać za następujące świadczenia: wynagrodzenie dozorca domu, oczyszczenie kominów, oświetlenie bramy i t. d.

Jednocześnie Zarząd Związku przypomina swoim członkom, że termin do składania rekursów na 6 proc. podatek od lokali jest 14-sio dniowy od dnia otrzymania nakazu płatniczego.

Szczegółowych informacji udziela Biuro Związku (w podwórzu Magistratu) codziennie od 10—1 i 6—9.

Orzeczenie

Rozpatrując przykry incydent pomiędzy p. M. Kuźnickim a artystą mi żydowskiej operetkowej trupy pp. J. Hasz i D. Zajdermanem, sąd honorowy w osobach: J. Gożańskiego, A. Daszewskiego i D. Berezowskiego znajduje co następuje:

1) Część artykułu p. Kuźnickiego w stosunku do operetki zamieszczonego w „Nadu. Kur. Pol.” nosi charakter ubliżający i niedopuszczalny w prasowej sycie.

2) Artysta pp. J. Hasz i D. Zajderman którzy ubliżyli p. Kuźnickiego czynem, chociaż jak utrzymują zrobili to w stanie najwyższego zdenerwowania, spowodowanego wyżej wymienionym artykułem, nie mogli pod żadnym pozorem dopuścić się podobnego czynu, który wogóle niedopuszczalny jest w kulturalnym świecie i który obniża dobro imię żydowskiej teatralnej rodziny, do której oni należą, a która to rodzina ponosi za wszystkich kolegów moralną odpowiedzialność.

Wskutek tego sąd honorowy postanawia:

1) P. Kuźnicki obowiązany jest cofnąć słowa użyte w pierwszej części artykułu.

2) Artysta pp. J. Hasz i D. Zajderman obowiązani są wyrazić ubolewanie i skruchę w stosunku do niedopuszczalnego reagowania na artykuł p. Kuźnickiego.

Tym samym incydent winien być uważany za wyczerpany.

Sąd honorowy przyjął postanowienie jednogłośnie.

Restanowienie sądu honorowego daje się obu stronom dla ogłoszenia w prasie.

Grodno 27. I. 1928 r.

J. Gożański
A. Daszewski
D. Berezowski.

List do redakcji

Szanowny Panie Redaktorze:

Proszę o umieszczenie na łamach Kurjera następującego mego oświadczenia.

Dziękując sędziom sądu honorowego za trudy położone przy likwidacji incydentu między mną a pp. Haszem i Zajdermanem niniejszem przyjmuję wyrok a poddaję się orzeczeniu Sądu wyrażam ubolewanie z powodu użycia w stosunku do trupy operetkowej żydowskiej słów „balagan” i „szantan” niższego rzędu.

Racj p. Redaktorze i t. d.

M. Kuźnicki.

Rozporządzenie

Na mocy rozporządzenia P. Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dn. 7 maja 1920 r. (Dz. Ust. R. P. № 89 poz. 287), ustanawiam, aż do odwołania, następujące normy szacunkowe do wymiaru odszkodowań za zwierzęta wybijane z polecenia władz państwowych lub padłe po szczepieniach zarządzonych przez te władze:

- 1) Za konie:
 - a) za źrebięta od 1/2 roku cenę do 40 zł.
 - b) za źrebięta od 1/2 roku do 1 roku cenę do 80 zł.
 - c) za źrebięta od 1 roku do 2 lat cenę do 160 zł.
 - d) za źrebięta od 2 do 3 lat cenę do 260 zł.
 - e) za konie rob. 3 let. i starsze lżejszego typu cenę do 300 zł.
 - f) za konie rob. 3 let. i starsze cięższego typu cenę do 400 zł.
 - g) za konie szlachetne i uszlachetnione z udowodnieniem pochodzenia cenę do 500 zł.
- 2) za muły cenę do 160 zł.
- 3) za osły cenę do 60 zł.
- 4) za buhaje, woły powyżej 2 lat cenę do 320 zł.
- 5) za krowy cenę do 280 zł.
- 6) za jałowniki od 1 roku do 2 lat cenę do 120 zł.

- 7) za jałowniki od 1/2 roku do 1 roku cenę do 80 zł.
 - 8) za cielęta od 1/2 r. cenę do 30 zł.
 - 9) za owce i kozy cenę do 20 zł.
 - 10) za jagnięta i kozłata cenę do 8 zł.
 - 11) za trzodę chlewną za 100 klg. żywej wagi cenę do 120 zł.
- Przy wymiarze odszkodowań za materiały hodowlane obowiązuje do którego właściciel wykaze się rodowodem, normy mogą być podwyższone do 25%.

Powyzsze normy szacunkowe obowiązują od 10 stycznia 1928 r. i równocześnie z dniem tem tracą obowiązującą moc normy ustanowione w dniu 23 września 1926 r. Białystok, d. 31 grudnia 1925 r.

Wojewoda (—) Rembowski.

Dr. Grzeg. Ałszybaja

Choroby wewnętrzne i kobiece

przeprowadził się i przyjmuje chorych od godz. 5—7 w domu

№ 6 przy ul. Zielonej (obok Elektrowni Miejskiej).

Czytajcie „Nadnemeński Kurjer Polski”

Fabryka Kafli

„Stanisławów”

poleca własnego wyrobu doskonałej konstrukcji piecyki kafłowe przenośne, wyróżniające się ogromną oszczędnością opału, wysoką jakością i niską ceną.

Sprzedaż w magazynie fabrycznym przy ul. Kolejowej.

Również na składzie są przenośne kucharki bardzo praktyczne, dogodne i tanie.

Telefon № 51.

W y c i a g

ze spostrzeżeń wojsk. stacji meteorologicznych O. K. III.

		Ciśnienie powietrza	Prędkość wiatru w m/s.	T. ^o najw. za dobę ubiegłą	T. ^o najn. za dobę ubiegłą	Stan pogody za dobę ubiegłą
Grodno	g. 18	754,5	5	—	—	pochmurno śnieg
	g. 21	750,9	5	—	—	
	g. 7 dn. 29. I.	748,9	6	+2,4	+2,7	
Wilno	g. 18	751,0	2	—	—	pochmurno w nocy deszcz
	g. 21	748,4	2	—	—	
	g. 7 dn. 29. I.	748,1	6	+2,0	+2,0	
Białystok	g. 18	751,8	1	—	—	Przeważnie pochmurno
	g. 21	748,8	3	—	—	
	g. 7 dn. 29. I.	748,1	1	+2,0	+0,0	

Ciśnienie, podane jest rzeczywiste — bez redukcji stanu barometru do poziomu morza.

Składajcie ofiary na

KUCHNIĘ DOBROCZYNNOŚCI